

Apstiprināti ar Apdrošināšanas sabiedrības „BTA” SE 15.03.2011 valdes lēmumu Nr.28 ar grozījumiem, kas apstiprināti ar „BTA Insurance Company” SE 07.06.2011. valdes lēmumu Nr.50 (saistībā ar nosaukuma maiņu)

Saskaņā ar Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un šiem noteikumiem „BTA Insurance Company” SE, turpmāk tekstā – BTA, ar Apdrošinājumaņēmējiem slēdz apdrošināšanas līgumus par nekustamā īpašuma, kustamās mantas un nekustamā īpašuma īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

1. Apdrošināšanas objekts

1.1. Apdrošināti ir tikai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nepārprotami norādītie apdrošināšanas objekti.

1.2. Apdrošinot nekustamo īpašumu, apdrošināšanas objekts var būt:

1.2.1. Ēka - būve, kas tiek izmantota dzīvošanai un ir pastāvīgi saistīta ar zemi, kopā ar visām ar to pastāvīgi saistītām neatņemamām sastāvdaļām.

Ēka tiek apdrošināta ar visām tās būtiskajām sastāvdaļām, kas ir:

(1) konstruktīvie elementi (piemēram, ēkas pamati, ārsienas, iekšsienas, starpstāvu pārseždes, jumta konstrukcijas un segums);

(2) durvis, vārti, lifti, kāpnes, logi, to stiklojums;

(3) ārējā un iekšējā apdare;

(4) ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem (tai skaitā sanitārtehnika, apkures katli un radiatori, karstā ūdens boileri, sūkņi, filtri, iebūvēti gaisma ķermeņi, apsildāmās grīdas, stacionāri nostiprinātas krāsnis, kamīni, dūmvadi, ugunsdrošības un pretiekļūšanas signalizāciju aprīkojums, stacionārais ugunsdrošības aprīkojums, reklāmas materiāli, izkārtnes un instalācijas uz ēkas ārējām sienām);

(5) iebūvētas gaisa kondicionēšanas un ventilēšanas iekārtas;

(6) ārējās inženiertehniskās komunikācijas, kas atrodas apdrošināšanas līguma darbības vietā, atzarojas no apdrošināšanas objekta līdz pieslēgumam publiskajiem tīkliem, un par kurām Apdrošinātais ir juridiski atbildīgs attiecībā uz šo komunikāciju ekspluatāciju un remontu;

(7) citas ēkas konstrukcijas neatņemamas sastāvdaļas;

1.2.2. Ēkas daļa (tai skaitā rindu mājā) - dzīvošanai izmantojamā kopīpašuma reālā daļa;

1.2.3. Dzīvoklis - dzīvošanai paredzēta daudzdzīvokļu mājā esoša no pārējās mājas daļas nošķirta telpa vai telpu komplekss, kas ir iezīmēts mājas inventarizācijas plānā. Dzīvoklis tiek apdrošināts, iekļaujot visas tā būtiskās sastāvdaļas atbilstoši 1.2.1. apakšpunkta aprakstam, kas veido šī dzīvokļa robežas. Apdrošinot dzīvokli, tiek apdrošināta arī ar to juridiski saistītā kopīpašuma daļa;

1.2.4. Palīgēka - atsevišķa būve, kas netiek izmantota dzīvošanai (piemēram, pirts, garāža, pagrabs, kūts, klēts, šķūnis);

1.2.5. Labiekārtojuma konstrukcija - būve, kas ir pastāvīgi saistīta ar zemes gabalu, uz kura atrodas šo noteikumu 1.2.1., 1.2.2. un 1.2.4. punktos minētais apdrošinātais nekustamais īpašums (piemēram, barjeras, sienas, žogi, nojumes, estakādes, pievadceļi un gājēju ceļi, stacionāras laistīšanas sistēmas, ārējais apgaismojums, karoga masti, reklāmas stendi), ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi. Ja apdrošināšanas līgumā nav norādīts apdrošināšanas objekts - Labiekārtojuma konstrukcija, tad BTA atlīdzinās zaudējumus labiekārtojuma konstrukcijām - līdz 5% (pieciem procentiem) no ēkas apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā LVL 5.000,- (pieci tūkstoši latu) par vienu apdrošināšanas gadījumu. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā norādītais apdrošināšanas objekts ir ēka vai ēkas daļa. Apdrošinātais ir tikai tās labiekārtojuma konstrukcijas, kas atrodas uz apdrošinātās ēkas zemesgabala, atbilstoši robežu plānam;

1.2.6. Remontieguldījumi - ēku vai ēku daļu ārējā un telpu iekšējā apdare (tai skaitā ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem).

1.3. Saskaņā ar šiem noteikumiem kā nekustamais īpašums netiek apdrošināta zeme.

1.4. Ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, tad, apdrošinot nekustamo īpašumu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:

1.4.1. apdrošināšanas objekta ārējām sienām piestiprinātajiem priekšmetiem, kuri nav obligāti nepieciešami apdrošināšanas objekta lietošanai, vai kuru uzstādīšana nebija paredzēta apdrošināšanas objekta būvprojektā, tas ir, tādiem priekšmetiem, kuri ir uzstādīti apdrošināšanas objekta lietošanas laikā (piemēram, logu pārsegi, satelīta antenas, video novērošanas sistēmas);

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus priekšmetiem, kas stacionāri nostiprināti pie apdrošinātā nekustamā īpašuma. Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlīdzības limits - līdz LVL 5.000,- (pieci tūkstoši latu) par vienu apdrošināšanas gadījumu. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie noteikuma, ja apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir ēka;

1.4.2. inženiertīklu pievadī no sadales tīkla līdz ēkas ievada noslēgjerīcei vai ievada sadalnei.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus ārējām inženierkomunikācijām (piemēram, cauruļvadiem, kabeliem), kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma līdz maģistrālajam pieslēgumam, un par kuru ekspluatāciju un remontu ir atbildīgs Apdrošinātais. Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts atlīdzības limits - līdz LVL 5.000,- (pieci tūkstoši latu) par vienu apdrošināšanas gadījumu. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir ēka vai ēkas daļa;

1.4.3. ārpus apdrošināšanas objekta esošām ūdenstilpnēm (piemēram, diķiem,

strūklakām, baseiniem, rezervuāriem);

1.4.4. ūdenstilpnēs, dziļurbumos un akās iegremdējamiem sūkņiem;

1.4.5. ūdeni vai citiem šķidrumiem, kas atrodas apdrošināšanas objekta cauruļvados vai baseinos;

1.4.6. skulptūrām, sporta laukumiem;

1.4.7. siltumnīcām;

1.4.8. tiltiem, laipām, piestātnēm, enkurvietām, uz ūdens (ūdenī) esošās būvēs;

1.4.9. nekustamiem īpašumiem (vai to daļām), kas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav nodotas ekspluatācijā, atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīti par nederīgu izmantošanai, vai arī ir uzbūvēti neatbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā patvaļīga būvniecība (pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir informēt BTA par to, ja apdrošināmais nekustamais īpašums atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīts par nederīgu izmantošanai vai apdrošināšanas objektā veikta patvaļīga būvniecība).

1.5. Saskaņā ar šiem noteikumiem kustamā manta ir jebkuras Apdrošinātā vai Apdrošinājumaņēmēja īpašumā vai pārvaldībā esošas likumīgi iegūtas kustamās lietas, kas atrodas apdrošināšanas līguma darbības vietā.

1.6. Kustamā manta ir apdrošināta tikai tad, kad tā atrodas apdrošinātājā nekustamajā īpašumā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu ir nodrošināta papildus apdrošināšanas aizsardzība - Kustamā manta ārpus mājokļa.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus ārpus ēkām un telpām esošai mantai, ja to paredz apdrošinātās kustamās mantas izmantošanas specifika un šī manta ir apdrošināta saskaņā ar apdrošināšanas līgumu. Trešo personu prettiesiskas rīcības risks mantai, kas atrodas ārpus ēkām vai telpām, ir apdrošināts tikai pie nosacījuma, ja apdrošinātā manta atrodas nozogotā teritorijā, kurai visu diennakti tiek nodrošināta apsardze.

1.7. Izņemot šo noteikumu 1.10. punktā minēto mantu, kas var tikt apdrošināta tikai kā atsevišķi priekšmeti pēc Apdrošinājumaņēmēja izvēles, kustamā manta var būt apdrošināta:

1.7.1. kā priekšmetu kopums;

1.7.2. kā atsevišķi priekšmeti.

Ja apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, tad kustamā manta tiek apdrošināta kā atsevišķi priekšmeti.

1.8. Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu, tā tiek apdrošināta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, tas ir, apdrošināšanas līgumā netiek norādīts katrs apdrošinātais priekšmets atsevišķi, apdrošināšanas līgumā tiek norādītas tikai apdrošinātās kustamās mantas grupas un apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits katrai apdrošinātās kustamās mantas grupai, un BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot attiecīgajai kustamās mantas grupai noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips. Saskaņā ar šiem noteikumiem tiek noteiktas šādas kustamo mantu grupas:

1.8.1. elektrotehniskās ierīces (tai skaitā radio, tele, videotehnika, sakaru līdzekļi, foto un kino iekārtas, neiebūvētā sadzīves tehnika);

1.8.2. mēbeles un darba galdi (tai skaitā iebūvētā sadzīves tehnika, paklāji, darba instrumenti);

1.8.3. datori un to piederumi (tai skaitā printeri, skeneri, datoru audio iekārtas, ārējie atmiņas bloki, modemi);

1.8.4. sporta un atpūtas piederumi (tai skaitā velosipēdi, trenāžieri, slēpes);

1.8.5. apavi un apģērbs (tai skaitā kažokādas, brilles, rokas pulksteņi);

1.8.6. pārējie, iepriekšējās grupās neiekļautā, kustamā manta.

1.9. Apdrošinot kustamo mantu kā atsevišķus priekšmetus, katrs apdrošinātais priekšmets tiek norādīts apdrošināšanas līgumā, katram apdrošinātajam priekšmetam tiek noteikta apdrošinājuma summa un šajā gadījumā tiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

1.10. Ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, tad, apdrošinot kustamo mantu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:

1.10.1. augiem, dzīvniekiem;

1.10.2. būvēs un celtnēm, kas nav paredzētas ilgstošai ekspluatācijai (piemēram, teltīm, nojumēm, piepūšamām konstrukcijām);

1.10.3. sauszemes, ūdens un gaisa transporta līdzekļiem, kā arī to piederumiem;

1.10.4. būvmateriāliem;

1.10.5. ieročiem, municiju, sprāgstvielām;

1.10.6. datorprogrammām, licencēm, elektroniski uzglabātu informāciju, datubāzēm;

1.10.7. skaidru naudu, vērtspapīriem, obligācijām, dokumentiem, manuskriptiem, rasējumiem, zīmējumiem, plāniem, kartotēkām, norēķinu kartēm un citiem norēķināšanās līdzekļiem;

1.10.8. dārglietām, dārgmetāliem un to izstrādājumiem, dārgakmeņiem un pusdārgakmeņiem;

1.10.9. gleznām, unikālām lietām, prototipiem un kolekcijām;

Šo noteikumu izpratnē kolekcijas ir vienveidīgu priekšmetu (piemēram, pastmarku, atklātņu, kalendāru, etiķešu, monētu) apkopojumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska vai mākslinieciska nozīme vai, kas apkopoti nekomerčiāliem mērķiem;

1.10.10. antikvāriem priekšmetiem.

Šo noteikumu izpratnē par antikvāriem priekšmetiem tiek uzskatīti tādi priekšmeti, kas izgatavoti pirms 1940. gada.

2. Apdrošināšanas aizsardzība

2.1. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts zemāk nosauktajiem pamatriskiem, ja apdrošināšanas līgumā tie ir atzīmēti kā apdrošināti:

2.1.1. Uguns risks.

(1) BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

Ugunsgrēks - uguns rašanās tai neparedzētā vietā, tai skaitā, atstājot tai paredzēto vietu un spējot izplatīties patstāvīgi. Tiek atļūdzināts arī sodrējs, dūmu un uguns dzēšanas seku radītais kaitējums apdrošināšanas objektam, ja to cēlonis ir bijis ugunsgrēks;

Eksplozija - gāzu vai tvaika izplešanās tieksmes balstīta, pēkšņi norisoša spēka izpausme. Tvertnes (piemēram, katla, cauruļvada) eksplozija ir notikusi tad, ja tās sienas ir plīsušas tādā mērā, ka notiek pēkšņa spiedienu izlūdzināšanās starp tvertnes iekšieni un ārēni;

Zibens (arī lodveida zibens) spēriens - zibens tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu, kā rezultātā tam tiek nodarīts kaitējums vai izceļas ugunsgrēks.

Pilotējama lidaparāta, tā daļu vai tā kravas nogāšanās - pilotējama lidaparāta, tā daļu vai tā kravas tieša uzkrīšana apdrošināšanas objektam.

(2) Par apdrošināšanas gadījumu uguns riska iestāšanās rezultātā netiek uzskatīts kaitējums apdrošināšanas objektam un netiek atļūdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar:

1) apdrošināšanas objekta apzinātu pakļaušanu ugunij vai karstumam;

2) pārkaršanu, sakušanu, gruzdēšanu vai apsvilumu, ja tas nav radies uguns riska rezultātā;

3) elektroiekārtu bojājumu, kas radies elektriskās strāvas iedarbības rezultātā ar dzirksteļošanu vai bez tās (piemēram, pārsniegts strāvas stiprums vai spriegums, izolācijas nepilnības, īssavienojums, starptinumu un korpusa zemes slēguma rezultāts, slihta kontakta, mērierīču, regulējošo vai drošības ierīču bojājums, zibens spēriena sekundārās parādības), ja tas nav izraisījis tālāk sekojošu ugunsgrēku vai nav uguns riska sekas;

4) bojājumu iekšdedzes dzinējam, ja tas radies sadedzināšanas kamerās sastopamo eksploziju rezultātā;

5) sprāgstvielu iedarbību.

Tomēr BTA atļūdzinās zaudējumus, kas radušies saistībā ar zibens laikā notikušiem bojājumiem pārspriegumu rezultātā, līdz LVL 300,- (trīs simti latu) apdrošināšanas līguma darbības laikā.

2.1.2. Šķidruma vai tvaika noplūde.

(1) BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

1) ēkas iekšpusē esošu komunikācijas sistēmu (piemēram, ūdens apgādes, kanalizācijas, apkures, lietuv notekūdeņu, ventilācijas, kondicionēšanas un ugunsdzēšanas sistēmu cauruļvadu, sanitārtehniskas vai sadzīves iekārtu) avārija, tas ir, pēkšņs un neparedzēts to pārrāvums, plīsums vai nosprostošanās, kā rezultātā ir notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;

2) ēkas iekšpusē esošu cauruļvada aizsalšana un tai sekojošs cauruļvada plīsums;

3) trešo personu darbība vai bezdarbība, kuras dēļ ir notikusi šķidruma vai tvaika noplūde no iekšējām komunikāciju sistēmām;

4) stacionāro automātisko ugunsgrēka dzēšanas sistēmu un iekārtu (piemēram, sprinkleru) automātiskās reaģēšanas dēļ radušies šķidruma noplūde.

(2) Par apdrošināšanas gadījumu šķidruma vai tvaika noplūdes rezultātā netiek uzskatīts kaitējums apdrošināšanas objektam un netiek atļūdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar:

1) gruntsūdens līmeņa celšanos;

2) kondensāta uzkrāšanos;

3) atmosfēras nokrišņu ūdens ieplūšanu ēkā no jumta, logiem, durvīm, ēkas šuvēm, pamatiem un citām konstrukcijām;

4) telpu uzkopšanu;

5) izmēģinājumiem, pārslodzēm vai spiediena izmaiņām;

6) ēkas ārpusē esošu cauruļvadu, līdz maģistrālajam vadam, avāriju, nosprostošanos, aizsalšanu vai nespēja novadīt šķidrumu, kā rezultātā pārplūst ēkas kanalizācijas sistēmas.

(3) BTA neatļūdzina zaudējumus:

1) par komunikāciju sistēmu remontu, kuras izraisījušas šķidruma vai tvaika noplūdi;

2) par kustamās mantas bojājumiem, ja tā ir uzglabāta pagrabā zemāk kā 10 cm virs grīdas līmeņa.

2.1.3. Dabas stihiskie posti.

(1) BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

Vētra - vējš ar ātrumu vismaz 7 (septiņas) balles (pēc Boforta skalas) vai 17 m/s (septiņpadsmit metri sekundē). Tiek atļūdzināti arī zaudējumi par kaitējumu apdrošināšanas objektam, vētras ietekmē uz to brīvi krītošiem kokiem, mastiem, ēkas konstrukcijām un citiem priekšmetiem.

Ja vēja ātrumu apdrošināšanas objekta atrašanās vietā nav iespējams noteikt, tad uzskatāms, ka vētra bijusi, ja apdrošināšanas objekta atrašanās vietai blakus esošajām ēkām un priekšmetiem, kuri bija nevainojamā stāvoklī, vēja ietekmē ir nodarīts kaitējums;

Krusa - atmosfēras nokrišņi ledus graudu veidā;

(2) Par apdrošināšanas gadījumu dabas stihisko postu rezultātā netiek uzskatīts kaitējums apdrošināšanas objektam un netiek atļūdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar:

1) nokrišņu (piemēram, ūdens, krusa, sniegš, dubļi) iekļūšanu ēkās vai telpās caur logiem, durvīm, jumtu un citām atverēm ēkas konstrukcijās, izņemot gadījumus, kad šīs atveres ir apdrošināšanas objekta bojājumi, kas radušies dabas stihisko postījumu rezultātā;

2) zem klajas debess atstātai kustamai mantai, kas nav paredzēta turēšanai zem klajas debess; Sniega iedarbība.

(1) BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir sniega segas svara iedarbība uz ēkas jumta pārsegumu vai konstrukcijām, ar nosacījumu, ka sniega sega radusies nepārtrauktas, stipras snigšanas rezultātā un bojājums jumta pārsegumam vai konstrukcijai noticis ne vēlāk kā 24 (divdesmit četru) stundu laikā, skaitot no tās dienas beigām, kad apdrošināšanas objekta atrašanās vietā ir bijusi stipra snigšana.

Saskaņā ar šiem noteikumiem stipra snigšana ir, ja diennakts laikā izkritusi 100 mm

(viens simts milimetru) vai biežāka sniega sega.

(2) BTA neatļūdzina zaudējumus, ja Apdrošinājumaņēmējs vai Apdrošinātais nav nodrošinājis ēku/būvju jumtu uzturēšanu tehniskā kārtībā, veicot regulāru jumtu attīrīšanu no sniega vai ledus, novēršot sniega un/vai ledus uzkrāšanos.

Koku, mastu, stabu vai to daļu nogāšanās. BTA atļūdzina zaudējumus saistībā ar apdrošināšanas objekta pēkšņu un iepriekš neparedzētu tiešu fizisku bojājumu, kuru izraisījis apdrošināšanas objekta tuvumā esošo koku, mastu, stabu vai to daļu brīva nogāšanās gravitācijas spēka rezultātā, kas nav radusies cilvēku darbības, fiziskas nolietošāns (nodiluma) dēļ vai kādu ilgstošu sadalīšanās procesu (piemēram, korozijas, pūšanas, trūdēšanas procesu) iedarbības rezultātā.

2.1.4. Trešo personu prettiesiska rīcība. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

Īpašuma bojāšana - trešo personu prettiesiska darbība vai bezdarbība, kā rezultātā apdrošināšanas objekts tiek bojāts, kļūst daļēji vai pilnīgi nederīgs, nolietojams vai mazvērtīgs.

BTA vienu reizi apdrošināšanas perioda laikā atļūdzina zaudējumus, kas radušies saistībā ar apdrošināšanas objekta apzīmēšanu, apkārsošānu, apsmērēšanu, nepārsniedzot 2% (divus procentus) no apdrošināšanas līgumā bojātajam apdrošināšanas objektam noteiktās apdrošinājuma summas.

Zādzība ar ielaušanos - slepena vai atklāta kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupīšana, ja tā izdarīta, trešajām personām prettiesiski iekļūstot slēgtās telpās ar nepārprotamām ielaušanās pazīmēm - salauzot, mehāniski bojājot šķēršļus vai atmūķējot slēdzenes, kas uzstādītas, lai nevarētu brīvi iekļūt telpās;

Laupīšana - kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu personām, kas uz tiesiska pamata atrodas apdrošināšanas objektā;

Sauszemes transporta līdzekļa trieciens - apdrošināšanas objekta bojāšana, ko tieši izraisījis sauszemes transporta līdzekļa, tai skaitā sliežu transporta līdzekļa, mehāniska iedarbība uz apdrošināšanas objektu.

2.2. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts zemāk nosauktajiem papildriekšiem, ja apdrošināšanas līgumā tie ir atzīmēti kā apdrošināti:

2.2.1. Dūmu iedarbība. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir dūmu iedarbība, kas pēkšņi izrāvušies no apkures, vārīšanas vai žāvēšanas iekārtām, kuras atrodas apdrošināšanas objekta atrašanās vietā;

2.2.2. Virsskaņas lidmašīnas triecienvilnis. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir virsskaņas lidmašīnas triecienvilņa tieša iedarbošanās uz apdrošināšanas objektu;

2.2.3. Plūdi - pali.

(1) BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir noteiktas teritorijas applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri atklātām ūdenstilpēm vai baseiniem, izrāvušies no aizsprostojumiem, dambjiem vai krastiem.

(2) Par apdrošināšanas gadījumu plūdu - palu rezultātā netiek uzskatīts kaitējums apdrošināšanas objektam un netiek atļūdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši radušies saistībā ar:

1) gruntsūdens un notekūdeņu līmeņa celšanos, pat ja to ir radījis ūdens līmeņa pacelšanās atklātos ūdens baseinos;

2) viļņu, gravitācijas paisuma un bēguma iedarbību;

3) paredzamiem plūdiem - paliem. Saskaņā ar šiem noteikumiem par paredzamiem plūdiem - paliem tiek uzskatīti plūdi - pali, ja, saskaņā ar statistikas datiem, plūdi - pali apdrošināšanas objekta atrašanās vietā ir biežāk kā 2 (divas) reizes pēdējos 20 (divdesmit) gados.

2.2.4. Virszemes inženiertehnisko komunikāciju apledojums. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir virszemes inženiertehnisko komunikāciju apledojums virs 10 mm (desmit milimetriem);

2.2.5. Zemestrīce. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir zemestrīce, tas ir, pēkšņa enerģijas atbrīvošanās Zemes garozā, kā rezultātā veidojas seismiskie viļņi, kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 (četrus) balles stipra vai pēc starptautiskās satricinājumu mērījumu skalas MSK-64 ir vismaz 5 (piecas) balles stipra;

2.2.6. Zemes noslīdējums, iegruvums. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir zemes garozas pārbīdīšanās horizontālā vai vertikālā plaknē, kas nav saistīta ar seismiskām parādībām;

2.2.7. Kodīgās gāzes. BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir kodīgu gāzu un ķīmisku izgarojumu pēkšņa iedarbība uz apdrošināšanas objektu;

2.2.8. Elektroniskie riski.

(1) BTA atļūdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam ietilpstošajām iekārtām, kuras darbojas ar elektrisko strāvu (piemēram, apkures katls, boilers, sadales skapīšs, lifts), ja tā cēlonis ir:

1) avārijas izraisīts vai iepriekš neizziņots elektrības padeves pārtraukums;

2) elektriskās strāvas iedarbība, tai skaitā bojājumi, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma dēļ, neatkarīgi no tā, vai bojājums elektriskās strāvas iedarbības rezultātā radies no liesmas vai nē;

3) zibens spēriena sekundārās parādības un no tām izrietošās elektromagnētiskās un elektriskās parādības.

(2) Par apdrošināšanas gadījumu elektronisko risku rezultātā netiek uzskatīts kaitējums kustamai mantai vai ēkas konstrukcijā ietilpstošajām elektroiekārtām, kas radies saistībā ar:

1) kārtējo un izziņoto elektrības padeves pārtraukumu;

2) kustamās mantas vai nekustamajam īpašumam ietilpstošo elektroiekārtu fizisku nolietojumu vai ilgstošu, pakāpeniski notiekošu procesu rezultātā (piemēram, korozija, katlakmens).

3) Ar apdrošināšanas līgumu var tikt nodrošināta šāda papildus apdrošināšanas aizsardzība, kas ir spēkā tikai tajā gadījumā, ja tas nepārprotami ir atrunāts noslēgtajā apdrošināšanas līgumā:

2.3.1. Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi.

(1) Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā vai bojāts tā, ka dzīvošana tajā nav iespējama, tad BTA, nepārsniedzot šai papildus apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu, atlīdzinās Apdrošinātajam pagaidu dzīvesvietas īres izdevumus, tas ir, dokumentāli pierādāmos saprātīgos un nepieciešamos pārcelšanās izdevumus uz pagaidu dzīvesvietu un īres maksu par citas līdzvērtīgas dzīvesvietas pagaidu īri;

(2) Apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits ir līdz 10% (desmit procentiem) no nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas, bet ne vairāk par LVL 10.000,- (desmit tūkstoši latu) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīts citādi;

(3) Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi tiek atlīdzināti, sākot no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, līdz brīdim, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir pilnībā atjaunots vai BTA ir izmaksājis pilnu apdrošināšanas atlīdzību par bojājājumu apdrošināšanas objektu, bet ne ilgāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža;

(4) Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu apdrošināšanā netiek pielietots zemapdrošināšanas princips un pašrīks.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīta papildus apdrošināšanas aizsardzība – Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi, līdz LVL 300,- (trīs simti latu) mēnesī, bet nepārsniedzot maksimālo atlīdzināšanas periodu 9 mēneši. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir ēka, ēkas daļa vai dzīvoklis.

2.3.2. Īrnieku un viesu nodarītais kaitējums.

(1) BTA, nepārsniedzot šai papildus apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas objektam nodarīto kaitējumu, kas radies trešo personu prettiesiskas rīcības rezultātā. Par trešajām personām šī punkta izpratnē tiek uzskatīti Apdrošinātā vai Apdrošinājumaņēmēja īrnieki un viesi, kuri kaitējumu apdrošināšanas objektam nodarījuši ar ļaunu nolūku vai pieļaujot rupju neuzmanību. Ja apdrošināšanas objektam ir nodarīts kaitējums un nav konstatētas nepārprotamas ielaušanās pazīmes, tad apdrošināšanas atlīdzība tiks izmaksāta tikai pēc tam, kad BTA būs saņēmusi nepārprotamus pierādījumus, kas apliecina, klientu vai viesu vainu minētā kaitējuma nodarīšanā. Minētā papildus apdrošināšanas aizsardzība pilnā apmērā, tas ir, gan attiecībā uz, klientu vai viesu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu, būs spēkā tikai tajā gadījumā, ja apdrošināšanas līgums būs noslēgts par labu apdrošināšanas objektam īpašniekam.

(2) Ja apdrošināšanas līgums noslēgts par labu īrniekam, tad šī papildus apdrošināšana aizsardzība ir spēkā tikai par viesu nodarīto kaitējumu.

2.3.3. Kustamā manta ārpus mājokļa.

(1) Saskaņā ar šiem noteikumiem BTA, nepārsniedzot šai papildus apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par kustamās mantas, kas atrodas ārpus apdrošināšanas objekta atrašanās vietas, bojājumu, bojāeju vai zudumu, kas radies apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā.

(2) Apdrošināšanas aizsardzība darbojas visā Latvijas Republikas teritorijā, kas attiecībā uz šo kustamo mantu tiek uzskatīta par apdrošināšanas objekta atrašanās vietu, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi.

(3) Apdrošināšanas aizsardzība darbojas tikai gadījumā, kad kustamā manta atrodas Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai saistīto personu uzraudzībā vai aizslēgtās telpās, vietās.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīta papildus apdrošināšanas aizsardzība - Kustamā manta ārpus mājokļa, apdrošināšana, līdz LVL 300 (trīs simti latu) apdrošināšanas līguma darbības laikā. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir kustamā manta.

(4) BTA neatlīdzina zaudējumus:

1) kas tieši vai netieši radušies laika apstākļu iedarbības rezultātā zem klajas debess atstātai kustamai mantai, kas nav paredzēta turēšanai zem klajas debess;

2) par kustamās mantas bojājumu, bojāeju vai zudumu, ja tā nav atradusies Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai saistīto personu uzraudzībā, vai nav atradusies aizslēgtās telpās, vietās;

3) par kustamās mantas bojājumu, bojāeju vai zudumu laikā, kad tā atstāta bez uzraudzības transportlīdzeklī.

2.3.4. Atslēgu serviss.

(1) BTA, nepārsniedzot šai papildus apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu, atlīdzina slēdžu servisa pakalpojumu izmaksas par sniegtajiem slēdžu atvēršanas, nomaiņas vai remonta pakalpojumiem, ja atslēgas nozaudēšanas, slēdžu mehānisma bojājuma vai atslēgas bojājuma gadījumā iekļūšana apdrošinātajā mājoklī tā īpašniekam vai likumīgajam lietotājam kļuvusi neiespējama. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, pamatojoties uz maksājuma dokumentiem (piemēram, čeki, stingrās uzskaites kvīti), kuros norādīta informācija par saņemtajiem atslēgu servisa pakalpojumiem un cenu, kas par saņemtajiem pakalpojumiem samaksāta.

(2) Atslēgu servisa apdrošināšanā netiek pielietots zemapdrošināšanas princips un pašrīks.

2.4. Pusēm vienojoties un nepārprotami to atrunājot apdrošināšanas līgumā, apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts arī citiem, šajos noteikumos neminētiem, apdrošinātajiem riskiem (piemēram, lavīnas, paisumi).

3. Izņēmumi

3.1. Par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši radušies:

3.1.1. ilgstošu, pakāpeniski notiekošu procesu rezultātā (piemēram, dabiska nolietošāšanās, korozija, nodilums, oksidācija, katlakmens, trūdēšana, pelēšana, brants, sēnīšu kaitējums, dabiskā mitruma vai gaismas iedarbība, krāsas izmaiņas, smaržas izmaiņas, putekļi, atkritumi, sodrēji, kvēpi, izmaiņas gaisa temperatūrā vai

gaisa mitrumā, izžušana vai izkalšana, izvaiķošana vai izgarošana, izmaiņas materiāla struktūrā vai apdarē);

3.1.2. apdrošinātā nekustamā īpašuma pamatu nosēšanās, nobīdīšanās vai apdrošinātā nekustamā īpašuma plaisāšanas rezultātā, ja minētie procesi nav notikuši apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā;

3.1.3. augsnes sasālšanas rezultātā;

3.1.4. ilglaicīgu temperatūras svārstību, ilgstošu atmosfēras apstākļu vai ķīmiskāliju ietekmes rezultātā;

3.1.5. ledus un/vai sniega masas izkustēšanās rezultātā (piemēram, izkustoties, tam atrodoties īdenstīlnē, slīdot pa jumtu plaknēm un krītot no tām);

3.1.6. kaitēkļu, grauzēju vai citu dzīvnieku darbības rezultātā;

3.1.7. pārkāpjot apdrošināšanas objektu ekspluatācijas prasības, kas noteiktas apdrošināšanas objektu lietošanas instrukcijās vai Latvijas Republikas normatīvajos aktos, izmantojot apdrošināšanas objektu neparedzētiem mērķiem vai neparedzētā veidā.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus, kas radušies, pārkāpjot kādu no šo noteikumu 5. nodaļā „Drošības prasību ievērošana” minētajām drošības prasībām, ievērojot 5.2. punktā minētos nosacījumus;

3.1.8. apdrošināšanas objektā veikta remonta, rekonstrukcijas vai celtniecības darbu rezultātā.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus, kas radušies tādu remonta darbu veikšanas rezultātā, kuru uzskāšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nav jāsaņem būvatļauja;

3.1.9. nekvalitatīvu remonta, rekonstrukcijas vai celtniecības darbu rezultātā, kļūdu aprēķinos, plānojumā vai projektēšanā, nekvalitatīvu vai nepiemērotu būvmateriālu izmantošanas rezultātā;

3.1.10. ūdens, gāzes, elektroenerģijas, kurināmā vai citu enerģijas resursu piegādes pārtraukuma rezultātā, ja šis pārtraukums nav radies apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā;

3.1.11. datora failu un programmnodrošinājuma bojājumu vai zuduma rezultātā;

3.1.12. apdrošinātajā nekustamajā īpašumā esošām elektroiekārtām (piemēram, apkures katls, boilers, sūkņi) saistībā ar elektrības padeves traucējumiem (avārija vai elektrības padeves pārtraukums), elektriskās strāvas iedarbību, tai skaitā bojājumi, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma dēļ, vai zibens spāriena sekundārajām parādībām un no tām izrietošajām elektromagnētiskajām svārstībām.

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus, ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu ir apdrošināts papildrisks - Elektroniskie riski.

3.1.13. Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja vai īpašuma tiesīgā lietotāja ļauna nolūka vai vainas pakāpes, kas zaudējumu atlīdzināšanas un citu civiltiesisko seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam, rezultātā;

Tomēr BTA atlīdzinās zaudējumus, kas radušies īrnieku vai viesu ļauna nolūka vai vainas pakāpes, kas zaudējumu atlīdzināšanas un citu civiltiesisko seku ziņā pielīdzināma ļaunam nolūkam, rezultātā, ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu ir spēkā papildus apdrošināšanas aizsardzība - Īrnieku un viesu nodarītais kaitējums.

3.1.14. gruntsūdeņu līmeņa izmaiņu rezultātā vai pārpūstot nokrišņu savākšanas sistēmām, vai jumta notekcaurulēm;

3.1.15. vides piesārņošanas, piegružošanas vai saindēšanas rezultātā;

3.1.16. azbesta un tā savienojumu iedarbības rezultātā.

3.2. BTA neatlīdzina:

3.2.1. zaudējumus par apdrošināšanas objekta bojājumiem, bojāeju vai zudumu, kas radušies pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas;

3.2.2. zaudējumus par apdrošināšanas objekta bojājumiem, kuru atlīdzināšanas pienākums ir ražotājam vai piegādātājam atbilstoši normatīvajiem aktiem vai līgumam (piemēram, ražotāja garantija);

3.2.3. izdevumus par regulāriem apdrošināšanas objekta un tā konstrukcijā ietilpstošo iekārtu uzturēšanas, remonta, tīrīšanas, uzkopšanas, kārtējās vai ārkārtējās apkopes, tai skaitā nolietoto detaļu nomaiņai, darbiem;

3.2.4. zaudējumus saistībā ar kustamai nodarītiem bojājumiem vai bojāeju, kas radušies bez ārēja spēka pielietošanas vai kustamās mantas ekspluatācijas, apkopes, pārveidošanas vai remonta rezultātā;

3.2.5. netiešos zaudējumus, tai skaitā pagaidu dzīvesvietas īres izdevumus un pārcelšanās izdevumus, atrauto peļņu un negūtus ienākumus.

Tomēr BTA atlīdzinās šo noteikumu 2.3.1. punktā minētos netiešos zaudējumus, ja saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu ir spēkā papildus apdrošināšanas aizsardzība - Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi;

3.2.6. zaudējumus saistībā ar videi nodarīto kaitējumu;

3.2.7. zaudējumus, ja apdrošinātajā nekustamajā īpašumā tiek veikta ar BTA nesaskaņota saimnieciskā darbība;

3.2.8. Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā izdevumus saistībā ar ekspertizēm vai jebkāda veida pārbaudēm.

4. Apdrošinājuma summa

4.1. Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājumaņēmējs. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājumaņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas noteikšanu un tās atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai. Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa atšķiras no apdrošināšanas objekta vērtības, tad, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tiek piemēroti nosacījumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.

4.2. Pusēm vienojoties un nepārprotami to norādot apdrošināšanas līgumā, apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, saskaņā ar kuru BTA atlīdzinās visus apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

4.3. Ja apdrošinātā kustamā manta nav vecāka par 5 (pieciem) gadiem, tad apdrošināšanas līgumā apdrošinājuma summa var tikt noteikta pēc jaunvērtības principa, tas ir, apdrošinātās kustamās mantas vērtība tiek noteikta līdzvērtīgas (pēc savām īpašībām un pielietojuma) jaunas kustamās mantas vērtībai.

4.4. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošinājuma summa un

apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits - paliek nemainīgi, izņemot gadījumus, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā.

4.5. Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu, ja noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav noteikts savādāk, tad:

4.5.1. apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits katrai šo noteikumu 1.8. punktā minētajai mantu grupai ir noteikts LVL 5.000,- (pieci tūkstoši latu) vai atbilstoša summa citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā;

4.5.2. katrs kustamās mantas priekšmets, kura vērtība pārsniedz LVL 2.000,- (divi tūkstoši latu) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā, ir īpaši jānorāda apdrošināšanas līgumā. Ja tas nav izdarīts, tad apdrošināšanas atlīdzība par šāda priekšmeta bojājumiem, bojāeju vai zudumu tiks izmaksāta, nepārsniedzot LVL 2.000,- (divi tūkstoši latu) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa lēmuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu pieņemšanas dienā.

4.6. Gadījumā, ja kādā no šo noteikumu 1.8. punktā minēto kustamo mantu grupā ietilpstošo priekšmetu kopējā vērtība pārsniedz LVL 5.000,- (pieci tūkstoši latu) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā un Apdrošinājumaņēmējs vēlas apdrošināt minētos priekšmetus to pilnā vērtībā, tad kustamā manta tiek apdrošināta kā atsevišķi priekšmeti.

5. Drošības prasību ievērošana

5.1. Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam un apdrošinātā īpašuma tiesīgajam lietotājam visa apdrošināšanas līguma darbības laikā jāievēro pienācīga rūpība apdrošinātā īpašuma valdīšanā un lietošanā, jāpilda normatīvajos aktos noteiktās drošības prasības, zemāk minētās drošības prasības un BTA papildus noteiktās drošības prasības;

5.1.1. attiecībā uz ugunsdrošības nodrošināšanu ir noteiktas šādas prasības:

- 1) dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā vienu reizi gadā;
  - 2) atklātas liesmas lietošana, atkritumu un gruzu dedzināšana ir pieļaujama tikai vietās, kas ir īpaši izolētas un aprīkotas šādam nolūkam. Beidzot darbu, uguns rūpīgi jānodzēš;
  - 3) darbu ar atklātu uguni un ugunsdrošu darbu drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas. Veicot ugunsdrošu darbu, kā arī strādājot ar darbarīkiem, no kuriem to lietošanas laikā rodas dzirksteles, jānodrošina, lai dzirksteles nenokļūtu uz viegli uzliesmojošiem materiāliem un vielām. Veicot darbu ar atklātu liesmu vai ugunsdrošu darbu, darba veikšanas vietā esošās viegli uzliesmojošas vielas ir jāpārsež ar ugunsdrošu materiālu;
  - 4) elektroinstalācijas darbus un elektriskā aprīkojuma remontdarbus drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas;
  - 5) atstājot apdrošināšanas objektu, pagaidu elektriskie vadi jānoizolē;
  - 6) apkures, elektriskās un tehniskās sistēmas ir jālieto atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un minēto iekārtu lietošanas instrukcijām;
  - 7) aizliegts atstāt bez uzraudzības vai atstāt nepilngadīgu bērnu pārziņā degošu kamīnu, konvektoru, sveces vai citus ugunsbīstamības avotus;
  - 8) aizliegts smēķēt gulvietā vai telpās, kurās atrodas viegli uzliesmojoši priekšmeti vai materiāli, vai vietās, kurās tiek glabāti viegli uzliesmojoši šķidrums, gāzes, ugunsdrošas vielas vai sprāgstvielas;
  - 9) aizliegts turēt vietās, kuras var aizsniegt nepilngadīgi bērni, sērkokoņus vai citas aizdedzināšanai paredzētas ierīces;
  - 10) aizliegts lietot gāzes aparātus, kuriem iespējama noplūde. Gāzes noplūdes gadījumā gāzes ventīļi ir nekavējoties jānoslēdz un telpas jāizvēdina. Šādā gadījumā ir aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, ieslēgt vai izslēgt elektroiekārtas;
  - 11) aizliegts dedzināt kūlu apdrošināšanas objekta tuvumā;
  - 12) aizliegts atstāt bez uzraudzības degošu krāsni, plīti, kamīnu vai kurtuvi, izņemot centrālās apkures katlus;
  - 13) aizliegts aplkāt ieslēgtus elektriskos radiatorus, kā arī novietot priekšmetus uz tiem;
  - 14) aizliegts izmantot elektriskos vadus ar bojātu izolāciju, bojātas rozetes un slēdzus, kā arī nestandarta vai tikla spriegumam neatbilstošus drošinātājus;
  - 15) aizliegts žāvēt malku, apģērbu un citus uzliesmojošus priekšmetus uz apkures iekārtām;
  - 16) aizliegts kurināt apkures iekārtu ar tai nepiemērota veida kurināmo;
  - 17) aizliegts izmantot malku, kas garāka par pavadu;
  - 18) aizliegts sasalušu cauruļvadu atkausēšanai izmantot atklātu uguni;
  - 19) aizliegts gatavot ēdiena, izmantojot atklātu uguni, uz ēku balkoniem un citās tam neparedzētās vietās;
- 5.1.2. attiecībā uz santehniku un cauruļvadiem ir noteiktas šādas drošības prasības:
- 1) ūdensapgādes, apkures un santehnikās sistēmas apdrošinātajos nekustamajos īpašumos, kas apkures sezonā netiek apkurināti vai kuros gaisa temperatūra ir zemāka par 0°C, ir jāatbrīvo no ūdens;
  - 2) cauruļvadiem, kas atrodas apdrošinātā nekustamā īpašuma iekšpusē vai ārpusē, lai novērstu cauruļvadu plīsumu aizsāšanās rezultātā, jāievēro to lietošanas tehnisko režīmu normas atbilstoši klimatiskajiem apstākļiem;
- 5.1.3. attiecībā uz drošības līdzekļiem (slēdzēns, atslēgas, signalizācija) ir noteiktas šādas drošības prasības:
- 1) atstājot nekustamo īpašumu, logiem, durvīm, lūkām un citām atverēm ir jābūt aizvērtām vai noslēgtām tā, lai nekustamajā īpašumā nebūtu iespējams iekļūt bez ielašanās, tas ir, nesabojājot logus, durvis, konstrukcijas, slēdzēns vai norobežojumus;
  - 2) laikā, kad nekustamajā īpašumā neatrodas personas, ārdurvīm ir jābūt aizslēgtām;
  - 3) durvju atslēgas (tai skaitā signalizācijas kodus) nedrīkst glabāt vietā un veidā, kas ļautu trešajām personām tām piekļūt;
  - 4) ja ir nozaudēta atslēga vai tā nokļūst prettiesiskā valdījumā, nekavējoties jānomaina slēdzene;
  - 5) ja ir uzstādīta signalizācija, tad, atstājot nekustamo īpašumu, tai ir jābūt darba kārtībā un ieslēgtai.
- 5.2. Ja nav ievērotas iepriekš norādītās drošības prasības un tas ir cēloniskā sakarā

ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, tad noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 20% (divdesmit procentiem).

Ja šajā nodalā noteiktās drošības prasības netiek ievērotas aiz ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības, tad apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta.

6. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā un īpašuma tiesīgo lietotāju rīcība, iestājoties iespējamajam apdrošināšanas gadījumam

6.1. Konstatējot iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai apdrošinātā īpašuma tiesīgo lietotāja pienākums, kā arī priekšnosacījums apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai, ir BTA Vispārējo apdrošināšanas noteikumu sadaļā „Pasākumi, kas jāveic, iestājoties apdrošinātajam riskam” minēto pienākumu un zemāk minēto pienākumu izpilde, tas ir:

6.1.1. veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu vai mazinātu turpmākos zaudējumus, kā arī izpildīt BTA norādījumus, kas vērsti uz apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā radušos zaudējumu samazināšanu;

6.1.2. nekavējoties ziņot par notikumu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD), ja iespējams apdrošināšanas gadījums iestājies ugunsgrēka rezultātā, kā arī Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos par notikušo paziņot citām valsts institūcijām (piemēram, Valsts policijai, Gāzes dienestam);

6.1.3. nekavējoties ziņot ēkas apsaimniekotājam (ja tāds ir) vai atbildīgajiem dienestiem, ja notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;

6.1.4. iespēju robežās saglabāt notikuma vietu neskartu un nekavējoties informēt BTA par laiku un vietu, kad un kur BTA pārstāvim ir iespējams ierasties apskatīt bojāto apdrošināšanas objektu, lai novērtētu radušos zaudējumu apmēru, kā arī, lai pārliecinātos par iespējamo apdrošināšanas gadījumu un tā apstākļiem;

6.1.5. saglabāt bojātā apdrošināšanas objekta derīgās atliekas un pēc BTA pieprasījuma nodot tās BTA valdījumā uz pārbaudes veikšanas laiku (ja tāda pārbaude būs nepieciešama).

6.2. Nekavējoties no negadījuma notikuma vietas zvanot uz BTA diennakts informatīvo tālruni 26121212 un sniedzot informāciju par notikušo negadījumu, Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai apdrošināto īpašumu tiesīgie lietotāji saņems BTA instrukcijas, kā pareizi un detalizēti izpildīt iepriekš minētos priekšnosacījumus apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.

7. Apdrošināšanas atlīdzība

7.1. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par nekustamā īpašuma apdrošināšanu tiek noteikts, nosakot atlīdzināmo zaudējumu apmēru, no kura tiek atskaitīts apdrošināšanas līgumā noteiktais pašriska lielums, un ņemot vērā sekojošo:

7.1.1. tiek noteikts faktisko zaudējumu apmērs, tas ir, nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, iekļaujot izdevumus par nojaukšanas darbiem un būvgruzu izvešanu, glābšanas izdevumus.

Saskaņā ar šiem noteikumiem izdevumi par nojaukšanas darbiem un būvgruzu izvešanu ir ar apdrošināšanas gadījumu saistītie pamatotie izdevumi par nekustamā īpašuma nojaukšanu, būvgruzu izvešanu un teritorijas uzkopšanas darbiem. Maksimālā apdrošināšanas atlīdzība par šādiem izdevumiem ir 10% (desmit procenti) no nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas, bet ne vairāk par LVL 50.000,- (piecdesmit tūkstoši latu) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa lēmuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu pieņemšanas dienā.

Saskaņā ar šiem noteikumiem glābšanas izdevumi ir pamatotās izmaksas, kas radušās, lai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, novērstu vai samazinātu turpmākos apdrošināšanas objekta bojājumus vai zaudējumus. BTA šādus izdevumus kompensēs arī tad, ja veiktie pasākumi nedeva gaidīto rezultātu. Maksimālā apdrošināšanas atlīdzība par šādiem izdevumiem ir 10% (desmit procenti) no nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas, bet ne vairāk par LVL 10.000,- (desmit tūkstoši latu) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa lēmuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu pieņemšanas dienā.

Zaudējumu aprēķināšana notiek saskaņā ar faktisko atjaunošanas darbu tāmi, saskaņā ar izmaksām un cenām, kādas tās ir ne vēlāk kā 6 (sešus) mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža. Netiek ņemta vērā virsstunda un brīvdienu darba laika apmaksāšana un citas līdzīgas izmaksas.

7.1.2. ja tiek konstatēts zemapdrošināšanas gadījums, tas ir, gadījums, kad apdrošinājuma summa ir vismaz par 15% (piecpadsmit procentiem) mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību, tad atlīdzināmo zaudējumu apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un šo vērtību;

7.1.3. ja tiek konstatēts virsapdrošināšanas gadījums, tas ir, gadījums, kad apdrošinājuma summa ir lielāka par apdrošināšanas objekta vērtību, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta tādā apmērā, kādā tā būtu jāizmaksā, ja apdrošinājuma summa būtu vienāda ar apdrošināšanas objekta vērtību;

7.1.4. faktisko atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto nekustamo īpašumu, kas ir vecāks par 40 (četrdesmit) gadiem, tiek noteikta apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumu apmērā, kas aprēķināta šo noteikumu 7.1.1. apakšpunktā noteiktajā kārtībā, samazinot tos par nolietojuma apmēru;

7.1.5. ja nav iespējams noteikt apdrošināšanas objekta vērtību, faktiski atlīdzināmi zaudējumi tiek aprēķināti, nosakot apdrošinātā nekustamo īpašuma bojāgājušo elementu procentuālo īpatsvaru un reizinot ar to apdrošinājuma summu. Šo kārtību nepiemēro virsapdrošināšanas gadījumam.

7.2. Ja apdrošinātais nekustamais īpašums atrodas vairāku personu kopīpašumā un nav sadalīts reālās daļās, tas ir, katrai no personām pieder noteikta īpašuma tiesību daļa, tad zaudējumi par kopīpašumā esošā apdrošināšanas objekta bojājumiem vai bojāeju tiek atlīdzināti proporcionāli Apdrošinātajam piederošajai kopīpašuma daļai.

7.3. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, kustamās mantas vērtība tiek noteikta šādā veidā - kustamās mantas vērtība tiek noteikta atbilstoši tās atjaunošanas vērtībai, kas ir vienāda tāda paša veida un līdzvērtīgas kvalitātes kustamā īpašuma iegādes mazākiem izdevumiem (tai skaitā transportēšanas, projektēšanas un uzstādīšanas/montāžas izmaksas) vai mazākiem nepieciešamajiem izdevumiem, lai

atjaunotu apdrošināto kustamo īpašumu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi.

7.4. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par kustamās mantas apdrošināšanu tiek noteikts šādā veidā:

7.4.1. kustamās mantas bojājumu gadījumā, ja to ir iespējams atjaunot:

1) tiek noteikts faktiskais zaudējuma apmērs, kas ir nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu tādā stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma;

2) apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta no faktiskā zaudējuma apmēra, atskaitot pašrisku;

3) ja kustamā manta ir apdrošināta kā atsevišķi priekšmeti un tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošinātās mantas vērtību, tad tiek piemērots zemapdrošināšanas princips, tas ir, faktiskais zaudējuma apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un apdrošināšanas objekta vērtību, pēc tam atskaitot pašrisku;

7.4.2. kustamās mantas bojāejas gadījumā - par bojā gājušu tiek atzīta apdrošinātā kustamā manta, ja tās bojājumu novēršanas izmaksas pārsniedz apdrošinātās kustamās mantas vērtību starpību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma.

Ja BTA apdrošināto kustamo mantu atzīst par bojāgājušu, tad, ievērojot noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumu par pašrisku, BTA ir tiesības:

1) aizvietot bojāgājušo apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu, pārņemt apdrošināšanas objekta atliekas - šajā gadījumā pirms aizvietošanas veikšanas Apdrošinātajam jānodod BTA bojāgājušo apdrošināšanas objekta atliekas un jānodrošina noslēgtā apdrošināšanas līgumā paredzētā pašriskā summa iemaksa;

2) izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas objekta vērtības apmērā, pārņemt apdrošināšanas objekta atliekas;

3) izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību kā starpību starp apdrošināšanas objekta vērtību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma, nepārņemot apdrošināšanas objekta atliekas.

7.5. Faktisko atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto kustamo īpašumu, kas ir ne vecāks par 5 (pieciem) gadiem un apdrošināšanas līgumā ir norādīts, ka apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc jaunvērtības principa apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumu apmērā, tiek aprēķināta šo noteikumu 7.3. punkta, 7.4.1. vai 7.4.2. apakšpunktos noteiktajā kārtībā, nesamazinot tos par nolietojuma apmēru.

7.6. Faktisko zaudējumu apmēru par tāda apdrošināšanas objekta vai tā daļas bojājumu vai bojāeju, kas bija būvēts no tādiem materiāliem, kas zaudējumu aprēķināšanas brīdī nav pieejami tirgū, vai kuru izmantošana saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ir aizliegta (piemēram, šiferis ar azbesta piejaukumu), BTA nosaka minimālās naudas summas apmērā, kas nepieciešama, lai bojāto vai bojāgājušo apdrošināšanas objektu vai tā daļu atjaunotu, izmantojot bojātajiem vai bojāgājušajiem materiāliem konstruktīvo īpatnību un ārējā izskata ziņā līdzvērtīgu materiālu.

7.7. Ja BTA ir pieņēmusi lēmumu atlīdzināt Apdrošinātajam apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, sedzot kustamās mantas remonta izdevumus, bet Apdrošinātais atsakās saņemt remonta pakalpojumus BTA piedāvātajā remontuzņēmumā vai nomainīt bojāto, bojāgājušo vai zudušo kustamo mantu pret līdzvērtīgu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, cik kustamās mantas remonta izdevumi vai nomaiņa būtu izmaksājusi BTA.

7.8. Apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par summu, ko Apdrošinātajam par apdrošināšanas gadījuma rezultātā radītajiem zaudējumiem ir samaksājusi par zaudējumu nodarīšanu atbildīgā trešā persona Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Par šādu summu saņemšanu Apdrošinātajam ir pienākums paziņot BTA. Ja šajā gadījumā radītie zaudējumi ir atlīdzināti pilnībā, tad Apdrošinātais zaudē tiesības pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību par attiecīgo apdrošināšanas gadījumu. Ja šāda summa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, tad Apdrošinātajam saņemtā apdrošināšanas atlīdzība attiecīgajā apmērā ir jāatmaksā BTA.

7.9. BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu un apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu.

Ja iestājas visu kādā no mantu grupām ietilpstošo priekšmetu bojāeja vai zudums, apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt attiecīgajai mantu grupai noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu.

7.10. BTA, pēc savas izvēles, apdrošināšanas atlīdzības izmaksu veic:

7.10.1. izmaksājot aprēķināto zaudējumu summu naudā;

7.10.2. apmaksājot bojātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas remontu.

7.11. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, atlīdzināmo zaudējumu summā netiek iekļauts pievienotās vērtības nodoklis (PVN). Ja BTA ir pieņēmusi lēmumu atlīdzināt Apdrošinātajam apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, sedzot kustamās mantas remonta izdevumus, tad minētie remonta izdevumi tiek segti, iekļaujot tajos arī pievienotās vērtības nodokli (PVN).

7.12. Pašrisks netiek ieturēts, ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības saskaņā ar sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu. Ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no ārvalstīs reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, tad pašrisks tiek ieturēts, līdz tiek saņemta zaudējumu kompensācija pilnā apmērā, un tad ieturētais pašrisks tiek atmaksāts Apdrošinātajam.

II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

8. Apdrošināšanas objekts

8.1. Apdrošināšanas objekts ir Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajam personām nodarītajiem tiešajiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbības vai bezdarbības rezultātā apdrošināšanas teritorijā.

8.2. Šo noteikumu izpratnē:

8.2.1. Apdrošinātais ir apdrošināšanas līgumā norādītā fiziskā persona, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta;

8.2.2. Līdzapdrošinātais ir persona, kura uz tiesiska pamata ir īpašnieka piekrišanu dzīvo vai uzturas apdrošinātajā nekustamajā īpašumā. Uz Līdzapdrošinātajiem ir attiecināmi pienākumi, kas ar apdrošināšanas līgumu noteikti nekustamā īpašuma īpašniekam. Līdzapdrošinātā jebkura darbība tiek uzskatīta par nekustamā īpašuma īpašnieka darbību apdrošināšanas noteikumu izpratnē;

8.2.3. Trešā persona ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kurai Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbības vai bezdarbības rezultātā ir nodarīti zaudējumi un par kuriem nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu iestājas Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā atbildība. Par trešo personu nav uzskatāmi Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Līdzapdrošinātie, šo personu radinieki līdz trešajai pakāpei, laulātais, ar viņiem svainībā esošās personas līdz otrajai pakāpei, kā arī ar Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto un viņu radiniekiem līdz trešajai pakāpei, laulāto vai ar viņiem svainībā esošo personu līdz otrajai pakāpei saistīti uzņēmumi likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” izpratnē.

9. Apdrošināšanas aizsardzības apjoms

9.1. Ja puses ir vienojušas par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu un tas nepārprotami ir norādīts noslēgtajā apdrošināšanas līgumā, tad saskaņā ar apdrošināšanas līgumā norādītajiem atbildības limitiem tiek atlīdzināti šādi tieši zaudējumi, pēc kompensācijas principa, kas apdrošināšanas periodā Apdrošinātā prettiesiskas rīcības dēļ apdrošināšanas objekta atrašanās vietā nodarīti trešajai personai saistībā ar:

9.1.1. kaitējumu trešās personas dzīvībai vai veselībai:

1) zaudējumi saistībā ar cietušās trešās personas ārstēšanos;

2) zaudējumi saistībā ar cietušās trešās personas pārejošu darbnespēju vai darbības zaudējumu;

3) zaudējumi saistībā ar cietušās trešās personas nāvi.

9.1.2. trešajai personai piederošās mantas bojājumiem vai bojāeju.

9.2. Nepārsniedzot atbildības limitu, Apdrošinātajam tiek atlīdzināti ar BTA saskaņotie tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi, kas radušies saistībā ar trešo personu pret Apdrošināto celtās prasības izmeklēšanu un noregulēšanu. Netiek atlīdzinātas Apdrošinātā izmaksas par BTA pieņemtā lēmuma apstrīdēšanu.

10. Vispārējie izņēmumi

10.1. BTA neatlīdzina zaudējumus:

10.1.1. kas ir netieši zaudējumi, tai skaitā sagaidāmās peļņas atrāvumu un neiegūtos ienākumus;

10.1.2. kas radušies saistībā ar bojājumiem mantai, kas atrodas Apdrošinātā turējumā vai valdījumā;

10.1.3. kuras Apdrošinātais uzņēmies atlīdzināt saskaņā ar līgumu un kuri nebūtu radušies savādāk;

10.1.4. kuru cēlonis ir celtniecības, remonta, renovācijas vai rekonstrukcijas darbi, kuriem nepieciešama attiecīga būvatļauja;

10.1.5. kas radušies saistībā ar motorizēta sauszemes, ūdens vai gaisa transportlīdzekļa ekspluatāciju;

10.1.6. kas ir radušies saistībā ar ilglaicīgiem apstākļiem, tādiem kā vibrācija, karstums, smaka, radiācija, gaisma, dūmi, kvēpi, garaini, mitrums, gāze, pelējums, toksiskais pelējums, pelējuma sēnīte, mūra bacilji;

10.1.7. kas radušies saistībā ar gaisa, augsnes vai ūdens piesārņojumu;

10.1.8. kas radušies saistībā ar azbesta lietošanu vai esamību;

10.1.9. kuras Apdrošinātais nodarījis kā mājdzīvnieku vai dzīvnieku, kas tiek turēti ienākumu gūšanas nolūkā, īpašnieks, turētājs vai uzraugs;

10.1.10. kas ir līgumaudi, soda naudas, kavējuma nauda, kā arī citas līgumiskas vai likumiskas sankcijas;

10.1.11. kas radušies cēloniskā sakarā ar Apdrošinātā atrašanos alkohola, narkotisko vai toksisko vielu ietekmē;

10.1.12. kas ir radušies saistībā ar goda un cieņas aizskaršanu;

10.1.13. saistībā ar morālo kaitējumu;

10.1.14. kuru atlīdzināšana Latvijas Republikas normatīvajos aktos ir paredzēta no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta, piešķirot pensijas un pabalstus, vai no valsts un pašvaldību budžeta, saņemot pabalstus;

10.1.15. kuras izraisījis Apdrošinātā profesionālā darbība vai uzņēmējdarbība.

12. Apdrošināšanas atlīdzība, tās izmaksāšanas kārtība

11.1. Iestājoties apdrošināšana gadījumam, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kas atbilst trešajai personai nodarīto tiešo zaudējumu apmēram, ieskaitot juridiskās palīdzības un tiesāšanās izdevumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus un ieturot apdrošināšanas līgumā norādīto pašrisku.

11.2. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība ir šāda:

11.2.1. apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta trešajai personai, kurai ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu;

11.2.2. gadījumā, ja pēc rakstiskas vienošanās ar BTA, Apdrošinātais no saviem līdzekļiem atlīdzinājis cietuši trešajai personai nodarīto zaudējumu, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātajam, kad tas iesniedzis dokumentus, kas apliecina trešajai personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas faktu;

11.2.3. BTA, pēc savas izvēles, atlīdzina Apdrošinātajam juridiskās palīdzības un tiesāšanās izdevumus vai arī nodrošina Apdrošināto ar juridisko palīdzību un atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

11.3. Pretenziju noregulēšanā tiek piemēroti šādi nosacījumi:

11.3.1. gadījumā, ja Apdrošinātais vai kāda cita persona tā vārdā, bez rakstveida saskaņošanas ar BTA, ir devusi trešajai personai jebkādu apsolījumu saistībā ar pretenzijas nokārtošanu, BTA tie nav saistoši;

11.3.2. gadījumā, ja Apdrošinātais, pretējai BTA ieteikumam atsakās no trešās personas pretenziju nokārtošanas par BTA ieteikto naudas summu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tikai naudas summas, par kuru tā ieteica

noregulēt pretenziju, apmērā.

11.4. Pusēm vienojoties, BTA var pārņemt un Apdrošinātā vārdā izskatīt un kārtot jebkuru pretenziju vai prasību, vai noslēgt izlīgumu jebkurā tās izskatīšanas stadijā vai instancē, kā arī celt prasību un pārstāvēt Apdrošinātā intereses tiesā. BTA ir rīcības brīvība, izvēloties prasību kārtošanas veidu un stratēģiju, bet Apdrošinātā pienākums ir sniegt BTA visu nepieciešamo informāciju vai palīdzību šo procesu kārtošanā, tai skaitā izsniegt BTA visas nepieciešamās pilnvaras.

11.5. Ja Apdrošinātā vai Apdrošinājumaņēmēja prettiesiskas rīcības dēļ nav veikti zaudējumu novēršanas vai samazināšanas pasākumi, kā rezultātā ir palielinājies zaudējumu apmērs, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, BTA ir tiesības attiecīgi to samazināt.

11.6. Gadījumā, ja trešajām personām nodarīto zaudējumu atlīdzinājušas citas personas, BTA izmaksā tikai starpību starp apdrošināšanas atlīdzības summu, kas izmaksājama pēc apdrošināšanas līguma, un summu, ko atlīdzinājušas citas personas. Apdrošinātajam par tādu atlīdzību jāziņo BTA, pie tam arī tādā gadījumā, ja šī atlīdzība saņemta pēc tam, kad BTA izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību vai pēc apdrošināšanas līguma termiņa beigām - tad Apdrošinātajam ir jāatmaksā BTA apdrošināšanas atlīdzības daļa summas apmērā, ko atlīdzinājušas citas personas.

11.7. Ja ir konstatēta vairāku personu daļēja atbildība zaudējumu izraisīšanā, apdrošināšanas atlīdzība trešajām personām tiek izmaksāta proporcionāli Apdrošinātā atbildības pakāpei.

III PĀRĒJIE NOTEIKUMI

12. Visi strīdi, kas rodas starp apdrošināšanas līguma dalībniekiem, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts Latvijas Republikas tiesā, piemērojot Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus.

13. Visi jautājumi, kas nav atrisināti šajos noteikumos, tiek risināti saskaņā ar BTA Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

14. 2008. gada 18. martā ar BTA Valdes lēmumu Nr. 10 apstiprinātie Vispārējie apdrošināšanas noteikumi un šie noteikumi ir publicēti BTA mājas lapā internetā <http://www.bta.lv>.

15. Šie noteikumi stājas spēkā ar brīdi, kad tos apstiprinājusi BTA Valde.